

Szanowni Rodzice

Chciałabym podzielić się z Państwem spostrzeżeniami dotyczącymi rosnącej popularności serialu „Squid Game”, przybliżyć problematykę związaną z tym popularnym serialem, a także odnieść się do tego jak wpływa ten serial na młodzież szkolną.

Zgodzicie się Państwo, że dla Was ważne (jeśli nie najważniejsze) jest szczęście Waszych dzieci; wszyscy marzymy o tym, aby wyrosły one na wspaniałych dorosłych, pewnych siebie, którzy będą realizować swoje marzenia. Jednak, aby to się stało musimy pomóc dzieciom i młodzieży w poznaniu różnych zagrożeń współczesnego świata, a także wyposażyć ich w odpowiednie narzędzia do radzenia sobie ze stresem. Dlatego też tak ważna jest rola rodzica - to rodzic towarzyszy dziecku przez większość życia, jest on pierwszą osobą, do której zwraca się ono ze swoimi problemami czy lękami.

Drodzy Rodzice, bycie mądrym rodzicem oznacza bycie świadomym rodzicem. Z tego względu istotne jest dostrzeżenie świata, w którym żyją Wasze dzieci. Często, aby zauważyć przyczyny zachowania naszego dziecka oraz zrozumieć jego emocje, musimy "wejść" ich świat, a to oznacza, że musimy spróbować posłuchać (ale tak naprawdę) o czym dzieci mówią, a także zobaczyć czym się interesują. Innymi słowy chodzi o to, aby zrozumieć o czym jest dana bajka, piosenka czy film. Jaka jest ich treść, jakiego słownictwa używają bohaterowie czy autorzy tekstów. W ciągu ostatnich tygodni wzrosło zainteresowanie pewnym koreańskim serialem, który jest emitowany na platformie Netflix. Mowa o serialu "Squid Game", który obecnie bije rekordy popularności. Mam nadzieję, że nie zarzucicie czytania listu tylko dlatego, że nie macie w domu tej platformy.

Proszę Państwa, ten serial jest dedykowany widzom powyżej 16 roku życia. Jak to się więc stało, że o serialu tym mówią już nawet ośmiolatki? Niestety okazuje się, że ten wykreowany obraz oglądają dzieci już w pierwszych klasach szkoły podstawowej. Każde dziecko, które ma dostęp do internetu (albo ma rówieśnika mającego dostęp do internetu) jest narażone na kontakt z tym serialem, ponieważ jego fragmenty pojawiają się na popularnych stronach internetowych oraz aplikacjach (YouTube, TikTok, gry na GooglePlay). Zdarza się, że miłośnicy serialu tworzą kompilacje, czyli krótkie sceny, połączone w dłuższe klipy, celem wyeksponowania przemocy lub wątków seksualnych. Kolejnym niebezpieczeństwem są popularne "challenge", czyli internetowe wyzwania. Wyzwania te przypominają gry towarzyskie, w których osoba dostaje do wykonania pewne zadanie, a następnie przekazuje to wyzwanie innym graczom. Niestety niektóre challenge

przybierają niebezpieczną formę, ponieważ wykonanie zadań wiąże się z niebezpieczeństwem o zdrowie uczestnika, czasami nawet jego śmiercią (np. „Blackout Challenge” polega na duszeniu się do utraty przytomności – wszystko jest nagrywane i transmitowane przez osobę, która podjęła dane wyzwanie). W mediach społecznościowych już pojawiają się challenge zachęcające dzieci do ryzykownych i krzywdzących zachowań - siebie i innych.

Serial ten przedstawia historię ludzi, którzy posiadają długi. Zostają oni zaproszeni do gry, a zwycięzca otrzymuje bardzo dużą sumę pieniędzy. Gracze biorą udział w rozgrywkach, które na pierwszy rzut wydają się nieszkodliwe, ponieważ kojarzą się z dziecięcymi zabawami, np. „Zielone światło, czerwone światło” (odpowiednik naszego „Baba Jaga patrzy”). Gry i całe miejsce, gdzie rozgrywa się rozgrywka, nawiązują do świata dzieci - występują tam lalki, kolory są bardzo żywe, kolorowe, wręcz cukierkowe. Uczestnicy, którzy przegrają daną rundę są karani. Karą jest śmierć. Dochodzi więc do sytuacji, gdzie przegrany ginie, czasami bardzo brutalnie, np. rozstrzelanie, upadek z bardzo dużej wysokości. Nie jest naszym celem, aby opisywać Państwu całą treść serialu oraz poszczególne sceny, dlatego skupimy się na najważniejszych informacjach.

W serialu tym odnajdujemy sceny przemocy, samobójstwa, morderstwa, motywy seksualne czy zdrady, ukazanie śmierci jako prezentu (trumny wyglądają jak duże prezenty z różowymi kokardami). Serial pokazuje świat w kolorach czarno – białych, co może budzić u wielu ludzi lęk. Oczywiście, dla osoby dorosłej, która ma wykształcony pewien system wartości, potrafi odróżnić świat realny od tego fikcyjnego, a także ma swoją opinię na temat życia i śmierci, serial ten może być inspirujący. Obraz ten może budzić w widzach wiele ważnych pytań m.in. o sens istnienia czy istotę człowieczeństwa. Nie możemy jednak oczekiwać, że w podobny sposób podejda do tego uczniowie w wieku szkoły podstawowej. Dzieci i młodzież mogą nie być w stanie odpowiednio zareagować na wykreowany świat, nie będą potrafili także odpowiedzieć na trudne pytania. Dzieci w tym wieku mogą nie mieć wykształconych mechanizmów obronnych w stosunku do ogromnej ilości przemocy, a co za tym idzie nie będą w stanie poradzić sobie ze stresem wywołanym oglądaniem poszczególnych scen. Jeżeli do tej pory nie rozmawialiście z dziećmi na temat sensu śmierci, życia, seksu, konsekwencji pewnych zachowań, np. zbrodni, to dzieci nie udźwigną same tego ciężaru.

Skutkiem tego, że dziecko nie poradziło sobie z obejrzeniem serialu (lub urywków) może być zmiana zachowania naszego dziecka zarówno na poziomie zachowania jak i emocji.

Dzieci spokojne i wyciszone mogą stać się nerwowe oraz pobudzone. Te, które były raczej energiczne, mogą zamknąć się w sobie. W codziennym zachowaniu mogą pojawić się pewne schematy, wypowiedzi lub zachowania, które będą skopiowaniem zachowań uczestników serialu. Podczas zabaw z rówieśnikami pojawią się rymowanki, rysunki i gry przeniesione z serialu (wspomniane „zielone – czerwone”, gra w kałamarnicę, umieszczanie symboli koło, kwadrat, trójkąt, parasol, ubieranie się w czerwone kombinezony – nawiązujące także do innego serialu *Dom z papieru* – także od 16 r.ż.). Dodatkowo zaniepokoić mogą trudności ze snem: bezsenność, koszmary, trudności z zasypianiem, budzenie się w nocy. Ponadto mogą pojawić się wypowiedzi uczniów, które będą wskazywały na pewnego rodzaju znieczulenie na krzywdę innych. Trudności te mogą być zmianami na poziomie emocjonalnym i dziecko może nie kojarzyć tego z obejrzanym serialem.

Co jeśli Twoje dziecko już obejrzało ten serial i obserwujesz tego skutki? Nie powinniśmy karać dziecka, ponieważ mogło ono przeżyć wystarczająco dużo negatywnych emocji. Jedynym sensownym rozwiązaniem jest rozmowa. Po pierwsze powiedzmy dziecku czego od niego oczekujemy, poinformujemy, że nie chcielibyśmy, aby dziecko oglądało sceny przemocy czy seksu. Dwa. Nie zostawiamy dziecka samego z jego emocjami, które jak wiemy mogą być dla niego zbyt niezrozumiałe i zbyt trudne do przepracowania. Rozmawiamy o tym co dziecko przeżywa, pokazujemy wątek relacji między ludźmi, który daje nadzieję i wskazuje pozytywne aspekty istnienia. Zapytajmy jak się dziecko czuje po obejrzeniu scen, zapytajmy czy sprawia mu to komfort czy jest coś czego nie rozumie. Zastanówcie się wspólnie co możecie wspólnie zrobić, aby poczuć dobrostan. Dajmy sobie przestrzeń do rozmowy, ale także do niewiedzy. Jeżeli dziecko zapyta o coś, a Ty Rodzicu nie będziesz znał odpowiedzi...po prostu mu to powiedz. Obiecuj, że poszukacie razem odpowiedzi na to pytanie. Postarajmy się także, nie wzmacniać emocji i zachowań dziecka, poprzez pozwolenie na granie w gry z motywem „Squid Game”, kupowanie ubrań czy gadżetów związanych z serialem.

Jeżeli chcielibyście Państwo uzyskać odpowiedzi na różne Wasze pytania to pamiętajcie, że w szkole są specjaliści, którzy Wam pomogą. Można także znaleźć pomoc, dzwoniąc pod numer 800 100 100 - telefon w sprawie bezpieczeństwa dzieci, czynny od poniedziałku do piątku, w godzinach 12 - 15.

Z wyrazami szacunku

Daria Stanienda - psycholog